

ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИЙ

ВІСНИК
УКРАЇНИ

ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ
ЦИТОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТА ЇЇ ОФОРМЛЕННЯ
(Reference style)

ЗМІСТ

Передмова.....	3
Правила транслітерації цитованої літератури.....	4
Правила оформлення цитованої літератури.....	5
Приклади оформлення цитованої літератури.....	8

ПЕРЕДМОВА

Створення методом транслітерації додаткового пристатейного блоку – переліку цитованої літератури (бібліографії) латинським алфавітом (References) – зумовлено прагненням підвищити рівень доступності до наукової інформації, індексації статей міжнародними пошуковими системами, наукометричними базами даних, репозиторіями тощо.

Далі викладемо правила створення блоку цитованої літератури латинським алфавітом, якими послуговується редакція «Енциклопедичного вісника України».

ПРАВИЛА ТРАНСЛІТЕРАЦІЇ ЦИТОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Бібліографію українськомовних видань транслітеруємо латиницею відповідно до держстандарту, затвердженого постановою КМУ № 55 від 27.01.2010 р. [«Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею»](#) – див. наприклад, веб-сервіс для транслітерації українських текстів за цим стандартом <http://ukrlit.org/transliteratsiia>

Бібліографію російськомовних видань транслітеруємо відповідно до [міжнародного стандарту ІСАО](#) (Doc 9303) – стиль оформлення закордонних паспортів.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ ЦИТОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Перелік транслітерованої цитованої літератури оформлюємо відповідно до **міжнародного бібліографічного стандарту (стилю) АМА¹**.

Бібліографічний стандарт АМА існує від 1962 року – його створено для застосування в статтях, що публікуються у виданнях Американської медичної асоціації. Нині його використовують у базі даних наукової літератури PubMed, Видавництві Оксфордського університету та редакціях багатьох періодичних видань світу різних наукових дисциплін. Належить до найбільш відомих стандартів поряд з АРА, MLA, Harvard.

Бібліографічний запис публікацій у періодичних виданнях (згідно з АМА)

Схематично:

Прізвище ініціал імені й по батькові. Назва публікації. *Назва періодичного видання*. Рік; номер тому (номер випуску): сторінки (мова публікації).

Зверніть увагу:

- позначення ініціалів без крапок (Shevchenko TH);
- між прізвищем та ініціалом кома не ставиться (як у багатьох інших міжнародних стандартах бібліографічного запису);
- Між ініціалами імені і по батькові заборонено ставити пробіл;
- назва періодичного видання маркується курсивом;
- слова та їхні скорочення на зразок «том», «випуск», «номер» (№), «сторінки» не вживаються ні транслітеровано, ні перекладом – позначаються лише відповідні цифри. Стандарт АМА використовує лише арабський формат цифр;
- якщо кількість авторів – понад три, то зазначаються перші три, а далі після коми вживається «та ін.» в англійському перекладі – «et al.».

¹ Iverson C, Christiansen S, Flanagin A, et al. AMA Manual of Style: A Guide for Authors and Editors. 10th ed. New York: Oxford University Press; 2007. <http://www.amamanualofstyle.com>

Бібліографічний запис публікацій у наукових збірниках, енциклопедіях; розділів монографій тощо (згідно з АМА)

Прізвище ініціал імені й по батькові. Назва публікації чи розділу. In: *Назва видання*. Місто: Видавництво або наукова установа / навчальний заклад; рік: сторінки (мова публікації).

Бібліографічний запис публікацій монографій, матеріалів конференцій, наукових збірників, довідкових видань, енциклопедій тощо (згідно з АМА)

Схематично:

Прізвище ініціал імені й по батькові. *Назва видання*. Місто: Видавництво або наукова установа / навчальний заклад; рік (мова публікації).

Схематично для багатотомних видань:

Прізвище ініціал імені. *Назва видання*. Кількість томів. Номер тому. Місто: Видавництво або наукова установа / навчальний заклад; рік (мова публікації).

Схематично для перевидань:

Прізвище ініціал імені й по батькові. *Назва видання*. Порядковий номер перевидання. Місто: Видавництво або наукова установа / навчальний заклад; рік (мова публікації).

Схематично для видання без авторства:

Назва видання. Місто: Видавництво або наукова установа / навчальний заклад; рік (мова публікації).

Схематично (із зазначенням гол. / відп. редактора):

Назва видання (Прізвище ініціал імені й по батькові, гол. ред.). Місто: Видавництво або наукова установа / навчальний заклад; рік (мова публікації).

Зверніть увагу

- назва книги маркується курсивом;
- слово «том» вживається в англ. скороченому перекладі (без крапки з великої літери) – «Vol» і стосується загальної кількості томів. Вказівка на цитований том позначається лише цифрою;
- нова редакція (перевидання) позначається англійським скороченням «ed.», перед яким стоїть порядковий номер. Наприклад «вид. 2-ге» відтворюється як «2nd ed.». Якщо йдеться про видання виправлене і доповнене, то вживається англійське скорочення «Rev ed.».
- Головний / відповідальний редактор позначається скороченням «ed.», якщо кілька, то «eds.», напр.: «Bondar AI, ed.»

**Бібліографічний запис дисертацій, авторефератів дисертацій
(згідно з АМА)**

Схематично:

Прізвище ініціал імені й по батькові. *Назва наукової роботи.* [дисертація / автореферат дисертації]. Місто: Наукова установа / навчальний заклад; рік (мова публікації).

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ЦИТОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Формат ДСТУ 8302:2015	AMA Reference Citation Format
Періодичні видання (один автор)	
Савайда О.І. Витоки і джерела енциклопедії права в німецькій літературі // Право і Безпека. 2009. № 2. С. 101–106.	Savaida OI. Vytoky i dzherela entsyklopedii prava v nimetskii literaturi. <i>Pravo i Bezpeka</i> . 2009; 2: 101–106 (in Ukrainian).
Періодичні видання (до трьох авторів)	
Пономаренко О.М., Кульчицька Г.О. Упорядкування номенклатури мінеральних видів у зв'язку з підготовкою «Мінералогічної енциклопедії України» // Мінералогічний журнал. 2015. Т. 37. № 2. С. 3–12.	Ponomarenko OM, Kulchytska HO. Uporiadkuvannia nomenklatury mineralnykh vydiv u zviazku z pidhotovkoiu Mineralohichnoi entsyklopedii Ukrainy. <i>Mineralogical Journal (Ukraine)</i> . 2015; 37(2): 3–12 (in Ukrainian).
Періодичні видання (чотири і більше авторів)	
Методичні рекомендації з підготовки та оформлення статей до шостого тому «Освіта і наука» «Полтавіки – Полтавської енциклопедії» / С. Клепко, З. Резніченко, Р. Гавриш, Л. Литвинюк // Постметодика. 2016. № 2. С. 45–54.	Klepko S, et al. Metodychni rekomendatsii z pidhotovky ta oformlennia statei do shostoho tomu «Osvita i nauka» «Poltaviky – Poltavskoi entsyklopedii». <i>Postmetodyka</i> . 2016; 2: 45–54 (in Ukrainian).
Статті в наукових збірниках, матеріалах конференцій, енциклопедіях тощо	
Авраменко А.М. Козацтво в сучасних українських і російських енциклопедіях // Українська енциклопедистика: матеріали Третьої міжнародної наукової конференції / Гол. ред. М.Железняк; Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України. Київ, 2014. С. 11–20.	Avramenko AM. Kozatstvo v suchasnykh ukrainskykh i rosiiskykh entsyklopediiakh. In: <i>Proceedings of the 3d International Conference «Ukrainska entsyklopedystyka»</i> (Zhelezniak M, ed.). Kyiv: NASU Institute of Encyclopedic Research; 2014: 11–20 (in Ukrainian).
Монографії, матеріали конференцій, наукові збірники, довідкові видання, енциклопедії тощо	
Українські електронні та паперові енциклопедичні видання: основні здобутки і перспективи / Відп. ред. М. Железняк; Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України. Київ: Академперіодика, 2015. 252 с.	<i>Ukrainski elektronni ta paperovi entsyklopedychni vydannia: osnovni zdobutky i perspektyvy</i> (Zhelezniak M, ed.), Kyiv: NASU Institute of Encyclopedic Research; 2015 (in Ukrainian).

Монографії, матеріали конференцій, наукові збірники, довідкові видання, енциклопедії тощо (багатотомні видання)	
Енциклопедія сучасної України: в 30 т. Т. 18 / Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України. Київ. 2017. 712 с.	<i>Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy.</i> Vol 30. 18. Kyiv: NASU Institute of Encyclopedic Research; 2017 (in Ukrainian).
Ісаєвич Я.Д., Железняк М.Г. Енциклопедія // Енциклопедія сучасної України: в 30 т. Т. 9 / Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України. Київ. 2009. С. 206–209.	Isaievych YaD, Zhelezniak MH. <i>Entsyklopediia.</i> In: <i>Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy.</i> Vol 30. 9. Kyiv: NASU Institute of Encyclopedic Research; 2017: 206–209 (in Ukrainian).
Дисертації, автореферати дисертацій	
Борчук С.М. Українська енциклопедична традиція ХХ ст.: проекти, виконавці, перспективи дослідження: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра істор. наук, спец.: 07.00.01 – «історія України» / Інститут історії України НАН України. Київ, 2015. 52 с.	Borchuk SM. <i>Ukrainska entsyklopedychna tradytsiia 20 st.: proekty, vykonavtsi, perspektyvy doslidzhennia.</i> [Dissertation abstract]. Kyiv: NASU Institute of History of Ukraine; 2015 (in Ukrainian).